

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 4 oktober 2022

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 23 september 2022.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordningen om REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens
 - Beslutspunkt

Rådet väntas anta en allmän riktlinje om ordförandeskapets kompromissförslag om förordningen för genomförandet av REPowerEU-planen genom faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

Överläggning med finansutskottet ägde rum den 14 juni 2022 och finansutskottet fick information om förhandlingsläget den 20 september 2022. Samråd med EU-nämnden har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 8 juli 2022.

Den 18 maj 2022 presenterade kommissionen ett paket med ett antal meddelanden inom ramen för REPowerEU-planen, vilken syftar till att minska EU:s beroende av ryska fossila bränslen och påskynda den gröna omställningen.

Meddelandet beskrivs närmare i faktagenommemoria 2021/22:FPM102.

Som en del av planen presenterade kommissionen ett förslag som syftar till att ge RRF en central roll i genomförandet av REPowerEU. Förslaget innebär bland annat att medlemsstater kan lägga till ett nytt kapitel till sina återhämtnings- och resiliensplaner med reformer och investeringar som främjar REPowerEU-målen. Ett sådant kapitel är frivilligt men krävs i det fall medlemsstaten avser ansöka om medel via RRF för REPowerEU-åtgärder. Kommissionen föreslår vidare att REPowerEU-kapitlet inte ska omfattas av RRF:s krav på att minst 20 procent av finansieringen ska gå till den digitala omställningen. Därtill föreslår kommissionen ett riktat undantag från principen att inte orsaka betydande skada för miljömål, när det handlar om reformer och investeringar för att tillgodose omedelbara energibehov.

När det gäller finansiering till medlemsstater för reformerna och investeringarna i deras respektive REPowerEU-kapitel, föreslår kommissionen att återstående lånemedel inom RRF ska nyttjas. Dessa uppgår i dagsläget till cirka 225 miljarder euro. Därtill föreslås frivilliga överföringar från nationella anslag i sammanhållning- och jordbrukspolitiken vilket skulle kunna generera upp till ytterligare 34,4 miljarder euro. Utöver det kan medlemsstater vars bidragsanslag ökat efter uppdateringen av fördelningsnyckeln nyttja dessa för REPowerEU-åtgärder. Slutligen föreslås även en bidragsdel om 20 miljarder euro som ska finansieras via försäljning av utsläppsrätter från marknadsstabilitetsreserven inom EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS). Kommissionen föreslår att bidragsdelen ska fördelas mellan medlemsstater med samma fördelningsnyckel som överenskommits i den ursprungliga RRF-förordningen.

Efter förhandlingar på teknisk nivå presenterade ordförandeskapet den 23 september 2022 ett kompromissförslag. I kompromissförslaget föreslås bland annat att frivilliga överföringar även ska vara möjliga från nationella anslag i brexitjusteringsreserven. Därtill har kraven ökat på medlemsstater som avser tillämpa undantaget från principen om att inte orsaka betydande skada. Enligt förslaget åläggs dessa medlemsstater att motivera hur reformerna och investeringarna bidrar till målen i REPowerEU, samt att sträva efter att minimera påverkan på miljön och klimatet. När det gäller finansieringen av bidragsdelen föreslås att en större del ska komma från innovationsfonden och en mindre del från auktionering av utsläppsrätter från marknadsstabiliseringsreserven. Slutligen har fördelningsnyckeln för

bidragsdelen reviderats för att bättre spegla medlemsstaternas sårbarheter vad gäller energiförsörjningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Rysslands invasion av Ukraina innebär att EU:s medlemsstater skyndsamt behöver fasa ut sitt beroende av ryska fossila bränslen. I ljuset av detta välkomnar regeringen kommissionens förslag om REPowerEU-planen.

Regeringen anser att det är positivt att RRF avses användas för genomförandet av REPowerEU-planen, bland annat eftersom faciliteten är resultatbaserad, transparent och har omfattande kontrollmekanismer. Dessutom har faciliteten redan idag ett stort fokus på att stödja klimatomställningen, vilket innebär att dess syften i hög grad överensstämmer med REPowerEU:s ändamål.

När det gäller finansieringen anser regeringen att det är positivt att den till hög grad föreslås bestå av omprioritering av redan befintliga EU-budgetmedel. Regeringen kan därmed även stödja de frivilliga överföringar som föreslås från jordbruks- och sammanhållningspolitiken liksom från brexitjusteringsreserven.

När det gäller finansieringen av bidragsdelen är regeringen kritisk till förslaget om auktionering via marknadsstabiliseringsreserven eftersom det riskerar underminera förtroendet för EU:s utsläppshandelsystem (EU ETS). Regeringen anser därför att det är olyckligt att man i ordförandeskapets förslag fortfarande avser finansiera en del via reserven och verkar för att undvika en sådan finansieringslösning. Regeringen anser dock att det är positivt att det belopp som ska finansieras via reserven är betydligt mindre i ordförandeskapets kompromissförslag jämfört med det ursprungliga förslaget.

När det gäller förslaget om att frånga principen om att inte orsaka betydande skada har Sverige verkat för att öka kraven på de medlemsstater som avser göra undantag från principen. Regeringen anser därmed att det är positivt att ordförandeskapets kompromissförslag har ändrats i den riktningen.

Avslutningsvis har Sverige argumenterat för att en reviderad fördelningsnyckel även fortsatt ska spegla facilitetens huvudsyften i linje med

dess förordning. Regeringen anser att nyckeln i ordförandeskapets förslag uppfyller det kravet.

4. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas i vanlig ordning informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Ikke lagstiftande verksamhet

5. Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas ha en diskussion om ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands militära aggression mot Ukraina.

Samråd med EU-nämnden inför liknande diskussioner har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 8 juli 2022. Överläggning med finansutskottet om makrofinansiellt stöd till Ukraina ägde rum den 14 juni 2022. Finansutskottet fick information om makrofinansiellt stöd till Ukraina den 6 september 2022.

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner med anledning av kriget i Ukraina. Diskussionerna har huvudsakligen fokuserat på genomförandet av sanktioner, stöd till Ukraina, det ekonomiska läget samt samordning av nationella åtgärder med anledning av höga energipriser och hög inflation.

Sedan den senaste diskussionen på rådsmötet den 12 juli 2022 har EU vidtagit ytterligare restriktiva åtgärder mot Ryssland igenom antagandet av ett sjunde sanktionspaket den 21 juli 2022.

Det ekonomiska läget i EU är mycket osäkert. Rysslands invasion av Ukraina har lett till ett enormt lidande, samt försämrade och mer osäkra ekonomiska utsikter i hela världen och i Europa i synnerhet. Under andra halvåret 2022 och under 2023 väntas en tydlig avmattning och i vissa länder sjunker BNP. Den höga inflationen, med kraftigt höjda priser på framför allt energi och

livsmedel, påverkar såväl hushåll som företag. Uppgången i inflationen innebär också att många centralbanker höjer sina styrräntor, vilket ytterligare dämpar tillväxten. Samtidigt minskar efterfrågan från omvärlden. Hushållens höga sparande och det goda läget på arbetsmarknaden inom EU ger dock en viss motståndskraft. Finanspolitiken i de flesta länder är dessutom mer expansiv, med satsningar på försvar, grön omställning, stöd för höga energipriser och utgifter för flyktingmottagande i många länder.

När det gäller ekonomiskt stöd till Ukraina presenterade kommissionen ett meddelande den 18 maj 2022 om hur EU kan stödja Ukraina, dels i den akuta fasen, dels på längre sikt i återuppbyggnadsfasen. När det gäller det kortsiktiga stödet föreslår kommissionen ett nytt makrofinansiellt stöd till Ukraina på upp till nio miljarder euro. Den 12 juli 2022 enades rådet om att betala ut en miljard av det föreslagna makrofinansiella stödet. Den 20 september 2022 antog rådet ett nytt makrofinansiellt stöd i form av lån om fem miljarder euro, som en nästa del av det föreslagna stödet. Enligt beslutet ska den tidigare utbetalda miljarden och det föreslagna paketet på fem miljarder hanteras som en integrerad exponering om sex miljarder euro, där en avsättning om 70 procent ska göras givet den höga risken. EU-budgeten ska stå för nio procent medan resterande 61 procent ska garanteras av EU:s medlemsstater i enlighet med deras respektive andelar av EU:s BNI-nyckel. Formerna för resterande tre miljarder euro av det makrofinansiella stödet kommer diskuteras och förhandlas framöver. I ett uttalande som publicerades i marginalen till Ekofinrådets informella möte den 9–10 september 2022 enades EU:s finansministrar om att sträva efter en rättvis bördefördelning och beakta tidigare bilaterala stöd, samt ta Ukrainas behov av gåvomedel i beaktning.

När det gäller det långsiktiga stödet föreslår kommissionen en struktur bestående av en strategisk plan för återuppbyggnaden med starkt ukrainskt ägarskap och en plattform för samarbete mellan Ukraina, EU och andra partners. Vidare föreslås en ny finansieringsfacilitet som ska utgöra den huvudsakliga kanalen för EU:s ekonomiska stöd där kommissionen har förmedlat att nya finansieringskällor bör identifieras givet att behoven väntas överstiga tillgängliga medel i den fleråriga budgetramen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen verkar för att utökade restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus antas, samt för ett effektivt genomförande av dessa åtgärder.

Regeringen konstaterar att de ekonomiska utsikterna är mycket osäkra och att det är viktigt att följa utvecklingen noga. Samtidigt anser regeringen att det är viktigt att medlemsstaterna bedriver en ansvarsfull finanspolitik som säkerställer medelfristigt hållbara offentliga finanser. Eventuella åtgärder för att möta de ekonomiska utmaningarna bör vara välriktade, tillfälliga och kostnadseffektiva och det är viktigt att man inte inför kontraproduktiva stimulanser till ekonomin i ett ekonomiskt läge med inflationstryck och utbudsstörningar.

När det gäller eventuella stödåtgärder på EU-nivå till medlemsstaterna anser regeringen att dessa bör finansieras genom omprioritering av medel som redan finns i EU:s fleråriga budgetram för 2021–2027 och inte genom exempelvis ytterligare gemensam upplåning.

Regeringen anser vidare att EU bör bistå Ukraina med ekonomiskt stöd och välkomnar kommissionens meddelande från den 18 maj 2022. Regeringen är medveten om Ukrainas akuta finansieringsbehov och välkomnar kommissionens ansträngningar för att gå vidare med nästa del av det makrofinansiella stödet. Regeringen hade föredragit upp till nio miljarder euro i garanterade lån i linje med kommissionens ursprungliga förslag. Regeringen är dock också medveten om att Ukraina måste ha en hållbar skuldsituation på sikt och att finansiellt stöd därför kommer behöva bestå av både lån och gåvomedel. Regeringen är öppen för att diskutera formerna för detta. Vidare har Sverige sedan Rysslands invasion av Ukraina beslutat om omfattande bilaterala stöd till landet och är öppen för att diskutera hur detta kan beaktas framöver.

När det gäller det långsiktiga stödet anser regeringen att det, samtidigt som det är angeläget att planerings- och inte minst koordineringsarbetet påbörjas, är för tidigt att binda sig vid belopp och finansiering eftersom kriget fortfarande pågår och behoven är osäkra. Noggranna överväganden krävs för konstruktionen och att stödet blir ändamålsenligt, transparent och byggs på ordentliga kontrollsystem. Givet att Ukraina ligger i EU:s direkta närområde anser regeringen att EU bör inta en central roll i återuppbyggnaden.

Samtidigt är det viktigt med koordinerade ansträngningar som även inkluderar andra bilaterala partners, till exempel G7, och internationella finansiella institutioner.

Slutligen anser regeringen att Ryssland måste utkrävas på ansvar för sin aggression mot Ukraina och uppmuntrar åtgärder som syftar till att hitta finansiering för att stödja återuppbyggnaden av landet. Regeringen välkomnar en fortsatt diskussion om möjliga finansieringslösningar som måste vila på en stabil rättslig grund och vara förenliga med såväl internationell rätt som grundläggande normer i nationell rätt.

6. Höga energipriser och finansmarknader: lägesrapport

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om situationen på de europeiska energimarknaderna, med möjlighet till diskussion. Diskussionen väntas fokusera på läget på de finansiella marknaderna, men kan även tänkas beröra bredare frågor som energipriser och kommissionens förslag till åtgärder.

Överläggning med näringsutskottet om kommissionens förslag på energiområdet ägde rum den 21 september 2022. Samråd med EU-nämnden har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 8 september 2022 inför rådet för transport, telekommunikation och energi (TTE).

Ekofinrådet har under året haft återkommande diskussioner om ekonomiska och finansiella konsekvenser av kriget i Ukraina, där bland annat de höga energipriserna och läget på de europeiska energimarknaderna diskuterats.

När det gäller de finansiella marknaderna har de höga och volatila energipriserna kraftigt ökat kraven på deltagare på elderivatmarknaden, framför allt energibolag, att tillhandahålla likviditet för att uppnå marginalsäkerhetskrav. Likviditeten är ansträngd för flera marknadsaktörer. Intresseorganisationer och marknadsaktörer har uppmanat medlemsstaterna att vidta åtgärder för att underlätta för branschen. Riksdagen beslutade den 5 september 2022 om att bemyndiga regeringen att under 2022 och 2023 ställa ut kreditgarantier för lån till företag på elmarknaden.

I kommissionsordförandes tal om tillståndet i Unionen den 14 september 2022 aviserade kommissionen att man undersöker åtgärder på

finansmarknadsområdet för att underlätta situationen på elderivatmarknaden. Kommissionen har bland annat bitt berörda myndigheter på EU-nivå om förslag avseende möjliga tillfälliga riktade regelåtgärder under de närmsta veckorna, där Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) svarade på ett av kommissionens uppdrag den 22 september.

Den 14 september 2022 presenterade kommissionen även ett åtgärds paket för att bekämpa de höga energipriserna i form av en radsförordning med rättslig grund i artikel 122 FEUF. Förordningen innehåller åtgärder i tre delar: 1) ett tvådelat elsparkkrav som innefattar ett icke-bindande mål för medlemsstaterna om tio procent minskning av energiförbrukningen, och en bindande minskning på fem procent av effekten under effekttoppar, 2) ett tillfälligt intäktstak på vissa kraftslag och omfördelning av dessa intäkter till konsumenter som kompensation för höga elpriser, och 3) ett solidaritetsbidrag som ska införas av samtliga medlemsstater och betalas av företag i olja-, kol-, gas- och raffinaderisektorerna och som är en särskild, tillfällig åtgärd för att lindra de ekonomiska effekterna av de höga energipriserna för statsbudgetar, konsumenter och företag i hela EU. Dessa förslag diskuteras nu på teknisk nivå och behandlas huvudsakligen av rådet för transport, telekommunikation och energi.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att kommissionen med hjälp av berörda myndigheter på EU-nivå utreder möjliga åtgärder för att hantera likviditetsproblemen på elderivatmarknaden. Eventuella åtgärder får inte försvaga det finansiella systemets motståndskraft. Det är även viktigt att den finansiella stabiliteten värnas.

Regeringen anser att gasprisets påverkan på elpriset behöver minska och välkomnar kommissionens förslag från den 14 september 2022 om en snabb och EU-gemensam insats för att hantera de höga energipriserna. Övergripande anser regeringen att förslagen behöver vara kostnadseffektiva och undvika onödiga administrativa bördor. Regeringen anser att en koordinerad minskad elförbrukning är prioriterad och att det är viktigt att ambitionsnivån i denna del förblir hög samtidigt som hänsyn kan tas till exempelvis temperaturvariationer.

Regeringen anser att förslaget om intäktstak bör utformas så att försörjningstryggheten bibehålls eller stärks och att den gröna omställningen värnas. Förslaget bör även ta hänsyn till de prissäkringsavtal som finns på marknaden. Biobaserad kraftvärme bör undantas från intäktstaket. Det ska också vara möjligt för medlemsstater att göra undantag från intäktstaket för kraftslag om det behövs på grund av lokala omständigheter för att upprätthålla försörjningstryggheten i elsystemet.

Regeringen anser att rådsförordningen bör inkludera bestämmelser om användning av flaskhalsintäkter för att finansiera nödgärder för slutanvändare.

Regeringen har inget att erinra mot syftet med förslaget om solidaritetsbidrag. Det kan dock ifrågasättas om artikel 122 är rätt rättslig grund för bidraget och intäktssidan i det tillfälliga intäktstaket. Dessa delar behöver lagregleras i Sverige och får inte vara retroaktiva om de ska tillämpas i Sverige. Det beror på att förslaget i dessa delar enligt svensk grundlag formellt bör anses vara en skatt. Regeringen anser att förordningen ska ha en utformning som inte skapar problem i förhållande till svensk grundlag.

7. Den ekonomiska återhämtningen i Europa

a) Granskningsrapport om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en presentation av kommissionens granskningsrapport om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020 och överläggning om förslaget om RRF:s roll i REPowerEU-planen ägde rum den 14 juni 2022. Finansutskottet fick information om förhandlingsläget avseende RRF:s roll i REPower-EU planen den 20 september 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 8 juli 2022.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021. Förslaget beskrivs närmare i faktrapomemoria 2019/20: FPM52.

Enligt förordningen ska kommissionen senast den 31 juli 2022 ta fram en granskningsrapport om facilitetens genomförande. Rapporten ska ge en kvantitativ bedömning av hur medlemsstaternas återhämtningsplaner har bidragit till de sex pelarna och uppfyllandet av klimatmålen och de digitala målen. Rapporten ska även redogöra för hur planerna har bidragit till att minska ojämlikheten mellan kvinnor och män, samt ge vägledning till medlemsstaterna inför eventuell uppdatering av återhämtningsplanerna. Den senare delen har dock ersatts av REPowerEU-planen som publicerades den 18 maj 2022.

En sådan granskningsrapport publicerades den 29 juli 2022. När det gäller de sex pelarna så uppger rapporten att störst finansiell allokering i medlemsstaternas planer har gått till grön omställning (50 procent), smart hållbar och inkluderande tillväxt (48 procent) och social och territoriell sammanhållning (45 procent). Minst finansiell allokering har gått till strategier för nästa generation (11 procent).

När det kommer till klimatmålen och de digitala målen har totalt 40 procent av planernas finansiella allokering gått till klimatmålen och 20 procent till de digitala målen. De medlemsstater vars planer har bidragit mest till klimatmålen, i termer av finansiell allokering, är Österrike, Bulgarien, Danmark och Luxemburg (cirka 60 procent). De planer som har bidragit mest till de digitala målen är Tysklands och Österrikes (drygt 50 procent).

När det gäller hur mycket planerna bidrar till att minska ojämlikheten mellan kvinnor och män, menar rapporten att andelen åtgärder som bidrar till att öka jämställdheten varierar mellan 0–11 procent. Sverige är det land som har högst andel (11 procent).

När det gäller genomförandet av RRF i stort så har samtliga 27 medlemsstater lämnat in sina planer till kommissionen och genomförandebeslut har godkänts av rådet för 25 medlemsstater. Förhandsutbetalningar är verkställda för de länder som ansökt om detta och sedvanliga utbetalningar har genomförts till sju medlemsstater: Spanien, Slovakien, Portugal, Grekland, Kroatien, Italien och Frankrike. Totalt har

113 miljarder euro betalats ut i förhandsutbetalningar, lån och bidrag till medlemsstaterna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om granskningsrapporten och anser att det positivt att en del av rapporten tillägnas granskning av planernas åtgärder för att minska ojämlikheten mellan kvinnor och män.

Regeringen välkomnar information om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. I ljuset av rådande läge, med hög inflation och fortsatta störningar i globala leveranskedjor, är det viktigt att fortsatt följa upp medlemsstaters genomförande av mål och delmål i sina planer.

b) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Rådet väntas besluta om kommissionens förslag till rådets genomförandebeslut för Nederländernas återhämtnings- och resiliensplan.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Nederländerna lämnade in sin återhämtnings- och resiliensplan den 8 juli 2022 och kommissionens förslag till genomförandebeslut presenterades den 8 september 2022. Nederländerna ansöker om drygt 4,7 miljarder euro i bidrag vilket motsvarar drygt 0,58 procent av landets BNP 2019.

Nederländerna ansöker inte om lån. Planen innehåller 49 åtgärder varav knappt 43 procent är reformer. Kommissionens bedömning är att planen väntas besvara alla eller ett signifikant antal av de relevanta landspecifika rekommendationer som rådet antagit till Nederländerna.

Av det totala stödet från faciliteten är knappt 48 procent av åtgärder avsett för den gröna omställningen, däribland investeringar i havsbaserade vindkraftverk samt åtgärder för att minska kväveutsläpp och återställa den biologiska mångfalden. Knappt 26 procent av medlen är avsett för åtgärder för den digitala omställningen, vilket inkluderar investeringar inom kvantteknologi och artificiell intelligens liksom åtgärder för att förbättra väg- och järnvägstransport.

De största komponenterna i termer av kostnader är: 1) Främja grön omställning, vilket, utöver ovan nämnda klimatfokuserade åtgärder, inkluderar investeringar i vätgasproduktion och hållbar transport samt skattereformer för att minska transportsektorns utsläpp, 2) Accelerera den digitala omställningen, vilket, utöver ovan nämnda åtgärder med digitalt fokus, inkluderar investeringar i utbildning och offentlig förvaltning samt åtgärder för att digitalisera logistiksektorn, och 3) Förbättra bostadsmarknaden och göra byggnader mer hållbara, vilket inkluderar bostadsbyggande, energieffektivisering av byggnader samt reformer för att göra bostadsmarknaden mer rättvis och tillgänglig för fler.

Exempel på reformer är: 1) genomförande av den sedan tidigare överenskomna reformen av tjänstepensionssystemet, 2) inrättande av en ”energilag” i syfte att främja investeringar i energinfrastruktur samt underlätta tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi, 3) arbetsmarknadsreformer som syftar till att likställa arbetsvillkoren mellan egenföretagare och anställda, samt öka det sociala skyddsnätet för egenföretagare, och 4) breddning av källskattebasen för utdelningar, royalties och räntor som betalas ut till lågskatteländer för att motverka aggressiv skatteplanering.

För utbetalningar krävs i enlighet med RRF-förordningen att landet genomför sina reformer och investeringar enligt specifika och tidsatta mål och delmål. Kommissionen bedömer att dessa är tydliga och realistiska. Kommissionen anser vidare att övriga arrangemang för övervakning och implementering av planen är adekvata samt att arrangemang för att motverka och upptäcka korruption, bedrägeri eller intressekonflikter är tillräckliga.

Sammanfattningsvis bedömer kommissionen att Nederländernas plan lever upp till kriterierna för godkännande och gav högsta betyg (A) på 10 av de 11 kriterierna. I likhet med andra medlemsstater gav kommissionen planen medelbetyg (B) gällande kostnadsestimeringar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att Nederländernas återhämtnings- och resiliensplan uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Regeringen kan

därför ställa sig bakom kommissionens förslag till genomförandebeslut för Nederländernas återhämtnings- och resiliensplan.

8. Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 12–13 oktober 2022 och IMF:s årsmöten: EU:s mandat och uttalande till Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC)

- Beslutspunkt

Rådet väntas anta EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet den 13 oktober 2022 och EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-möte den 14 oktober 2022.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Som ett led i förberedelserna inför G20-mötet den 13 oktober 2022 ska rådet fastställa EU:s gemensamma positioner i form av ett mandat, *Terms of Reference*. Rådet ska även fastställa EU:s gemensamma uttalande vid IMFC-mötet den 14 oktober 2022.

I utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och uttalandet inför IMFC-mötet betonas Rysslands ansvar för kriget i Ukraina och den påverkan som den ryska invasionen har på europeisk och global säkerhet, stabilitet och välbefinnande. EU understryker att de kommer fortsätta samarbeta med internationella partners för att stödja Ukraina och vidta långtgående sanktioner mot Ryssland. Vidare betonar EU att konflikten har ökat osäkerheten väsentligt och väntas försämra den globala tillväxten. EU lyfter även fram att det höga inflationstrycket väntas bli varaktigt och att det beror på höga energi- och livsmedelspriser samt flaskhalsar i globala handelskedjor. Utvecklingen är framför allt bekymmersam för utvecklingsländer som drabbas av hög inflation, ökade kapitalutflöden och hög skuldsättning. EU betonar att finanspolitiska åtgärder i första hand bör stödja de mest utsatta.

Även åtgärder för att stödja den fortsatta ekonomiska återhämtningen från pandemin och bekämpa klimatförändringar tas upp. EU lyfter fram att internationell samordning är viktig i återhämtningen och stödjer olika initiativ för pandemibekämpning av covid-19-pandemin. Beträffande åtgärder för att motverka klimatförändring betonar EU särskilt vikten av koldioxidprissättning. G20 uppmanas att stärka internationell koordinering i

återhämtningen, tillvarata gröna och digitala möjligheter samt att stödja samarbete gällande vaccin mot coronaviruset. Även EU:s fortsatta arbete med att stödja låginkomstländer lyfts fram inklusive en effektiv implementering av G20:s och Parisklubbens skuldhanteringsinitiativ, det så kallade *Common Framework*. Vidare uttrycker EU stöd till frivillig vidareutlåning av IMF:s särskilda dragningsrätter för att hjälpa sårbara ekonomier enligt de alternativ som IMF har tagit fram. I EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet lyfts även den så kallade två-pelarlösningen för beskattning av den digitala ekonomin fram.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och uttalandet inför IMFC-mötet.

9. Slutsatser om klimatfinansiering inför den 27:e partskonferensen (COP27) för FN:s ramkonvention om klimatförändringar i Sharm El Sheikh den 6–18 november 2022

- Besluts punkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om klimatfinansiering inför den 27:e partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP27), som äger rum i Sharm El Sheikh, Egypten, den 7–18 november 2022.

Rådsslutsatserna utgör, tillsammans med de rådsslutsatser som ska antas på miljörådsmötet den 24 oktober 2022, EU:s förhandlingsmandat inför COP27.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Utkastet till rådsslutsatser beskriver dels EU:s arbete och ambition med klimatfinansiering generellt, dels EU:s arbete med hänsyn till genomförandet av Parisavtalet mer specifikt.

Utkastet framhåller EU:s och medlemsstaternas åtagande att föregå med gott exempel när det gäller att på ett ambitiöst sätt bidra till genomförandet av Parisavtalet och *Glasgow Climate Pact*. Vidare betonas behovet av globala insatser för att snabbt ställa om finansiella flöden i linje med en utveckling mot låga utsläpp och anpassning till klimatförändringarna. Utkastet förnyar även EU:s och medlemsstaternas åtagande när det gäller de utvecklade ländernas kollektiva mål att mobilisera 100 miljarder US-dollar per år i

klimatefinansiering till utvecklingsländer. Förväntan är att målet kommer att nås 2023. EU:s och medlemsstaternas stora bidrag till internationell klimatefinansiering lyfts fram och andra parter uppmanas att öka sina insatser. Därtill välkomnar slutsatserna de påbörjade diskussionerna om ett nytt kollektivt mål för klimatefinansiering och erinrar om uppmaningen i *Glasgow Climate Pact* om en kollektiv fördubbling av anpassningsfinansiering. Andra frågor som berörs är bland annat EU:s arbete med hållbar finansiering och utsläppsminskningar, samt de internationella finansiella institutionernas roll när det gäller klimatefinansiering.

Utkastet innehåller slutligen en uppmaning till EU-kommissionen att sammanställa en översikt över klimatefinansiering från EU för 2021, som ska godkännas av rådet och redovisas innan COP27.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

10. EU:s tullmyndigheters skattemässiga och icke-skattemässiga roll

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera tullmyndigheternas uppgifter på det fiskala respektive icke-fiskala området, inklusive frågan om centralisering.

Överläggning med skatteutskottet om bland annat tullmyndigheternas rätt att besluta om kontroller ägde rum den 25 maj 2021. Samråd med EU-nämnden om viss centralisering ägde rum den 20 maj 2022. Skatteutskottet informerades om samma fråga den 19 maj 2022.

Kommissionen väntas presentera ett reformpaket på tullområdet i slutet av 2022, bland annat mot bakgrund av Visepersongruppens rapport om tullunionen som presenterades den 31 mars 2022. Rapporten menar bland annat att tullunionen inte är ändamålsenlig och att det därför krävs drastiska och omedelbara strukturella förändringar. Därtill föreslår rapporten att en EU-tullbyrå ska inrättas.

Kommissionens reformpaket väntas innehålla förslag till översyn av EU:s tullagstiftning och styrningen av tullunionen. Inför detta har ordförandeskapet initierat en diskussion om tullmyndigheternas uppgifter på det fiskala respektive icke-fiskala området. Syftet med diskussionen är att ge

politisk vägledning avseende tullmyndigheternas olika uppgifter, samt om behovet av en ökad centralisering och samordning på tullområdet. I den not som cirkulerats inför mötet, nämner ordförandeskapet att exempel på områden som kan vara lämpliga för ökad centralisering och samordning är it-utveckling, riskhantering och styrning av tullmyndigheterna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens uppfattning är att tullunionen fungerar väl. Regeringen delar inte bilden att tullunionen inte är ändamålsenlig och att det därför krävs drastiska och omedelbara strukturella förändringar. Dock är det så att omvärlden förändras och därmed måste även tullunionen utvecklas. Regeringens utgångspunkt är att det handlar om anpassningar snarare än genomgripande förändringar.

Regeringen konstaterar vidare att det är medlemsstaternas rätt att besluta om vilka kontrollåtgärder som ska vidtas och hur dessa ska genomföras. Detta bör bevakas. Det bör även fortsättningsvis finnas en balans mellan handelsförenklingar och behovet av att utföra tullkontroller. Vidare anser regeringen att det fortsatt bör vara medlemsstaterna som avgör hur ansvaret för olika arbetsuppgifter fördelas mellan nationella myndigheter.

Regeringen anser därtill att det är viktigt att ha i åtanke att det kan finnas en risk för att alltför många nya uppgifter negativt kan påverka myndigheternas möjlighet att utföra sina grundläggande uppgifter.

Regeringen kan, rörande frågan om centralisering, preliminärt se fördelar med en mer centraliserad riskhantering på EU-nivå. På så sätt kan man upptäcka risker som är svåra att se utifrån den information som finns på nationell nivå. Detta kan dock inte ersätta den riskhantering som sker på nationell nivå utan bör vara ett komplement.

När det gäller ett eventuellt inrättande av en EU-tullbyrå är regeringen dock inte övertygad om att detta är svaret på de utmaningar som tullunionen står inför.

Regeringen anser generellt att den institutionella balansen bör bevaras och att det är viktigt att eventuella åtgärder balanseras mot en restriktiv budgetpolitik.

11. Övriga frågor

Lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.

Samråd med EU-nämnden om genomförandet av EU-direktiv på finansmarknadsområdet ägde senast rum den 11 mars 2022.

EU:s medlemsstater ska anpassa sin nationella lagstiftning efter de direktiv och förordningar som tas fram på finansmarknadsområdet. Mot bakgrund av detta redogör kommissionen halvårsvis om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.